

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W CIESZYNIE
W ROKU 2016**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Cieszyn, marzec 2017

1. Zakres zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie w 2016 roku.

W roku 2016 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie realizował szeroki zakres zadań, wynikających w szczególności z następujących ustaw:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawy z dnia 9 listopada 2000 roku o repatriacji,
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku prawo energetyczne.

Realizując wszystkie zadania MOPS współpracował z wieloma instytucjami, placówkami, organizacjami pozarządowymi, podmiotami leczniczymi, podmiotami gospodarczymi oraz osobami prywatnymi.

1.1. Zadania ustawy o pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2016 roku udzielił pomocy w formie świadczeń, przyznawanych w ramach zadań zleconych i zadań własnych, 704 rodzinom, rodziny te liczyły łącznie 1304 osoby.

Najczęstszymi powodami udzielenia pomocy społecznej były:

- długotrwała lub ciężka choroba,
- niepełnosprawność,
- bezrobocie,
- ubóstwo,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było występowanie równocześnie kilku przesłanek.

Tabela nr 1 – Powody przyznania pomocy przez MOPS w 2016 roku		
powód trudnej sytuacji życiowej	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
długotrwała lub ciężka choroba	431	636
niepełnosprawność	376	582
bezrobocie	235	563
ubóstwo	322	617
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	109	345
potrzeba ochrony macierzyństwa	63	290
alkoholizm	59	73
bezdomność	44	61
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	16	19
przemoc w rodzinie	14	36
narkomania	6	13
sieroctwo	1	1
sytuacja kryzysowa	0	0

Zakres udzielonych świadczeń z pomocy społecznej w 2016 roku obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 2 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2016 roku na podstawie ustawy o pomocy społecznej		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania własne		
zasiłki i pomoc w naturze:	1.771.487,63 zł	
zasiłki celowe (między innymi na pokrycie kosztów gazu, energii, opłacenie czynszu, remontów, leczenia, zakup odzieży, opału oraz niezbędnych przedmiotów użytku domowego)	285.970,25 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 426 liczba rodzin: 426 liczba osób w rodzinach: 694
zasiłki celowe specjalne (przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe)	53.679,16 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 105 liczba rodzin: 105 liczba osób w rodzinach: 237
sprawienie pochówku	6.431,00 zł	liczba osób, którym MOPS sprawił pogrzeb: 5

obiady dla dzieci i młodzieży oraz posiłki dla dorosłych	489.476,30 zł (z tego dotacja w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wyniosła 281.476,30 zł)	liczba osób, które otrzymały pomoc w formie zasiłku celowego lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności: 355 liczba osób, które otrzymały pomoc w formie posiłku: 498 (w tym: 80 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, 146 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, 272 osoby dorosłe) liczba dzieci, które otrzymały pomoc (nie wymagającą przeprowadzenia wywiadu środowiskowego) w formie posiłku: 48
zasiłki okresowe w części gwarantowanej z budżetu państwa (przyznawane w szczególności z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego)	383.695,87 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 290 liczba rodzin: 290 liczba osób w rodzinach: 667
zasiłki stałe	506.483,10 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 124 liczba rodzin: 124 liczba osób w rodzinach: 171
składki na fundusz zdrowia od osób pobierających niektóre świadczenia z pomocy społecznej	45.751,95 zł	liczba osób, którym opłacono składki: 104
usługi opiekuńcze	110.747,25 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 50 liczba rodzin: 49 liczba osób w rodzinach: 61 liczba godzin: 7773
odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej	2.972.821,33 zł	liczba osób, którym MOPS pokrył w części koszty pobytu w domach pomocy społecznej: 153
mieszkanie chronione (opłaty za czynsz)	4.786,15 zł	liczba osób, którym decyzją przyznano prawo pobytu w mieszkaniu chronionym: 3
zadania zlecone		
specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	110.054,00 zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 15 (w tym 4 dzieci) liczba rodzin: 15 liczba osób w rodzinach: 31 liczba godzin: 4414 (w tym 3556 godzin dla dzieci)
wynagrodzenie przyznane opiekunowi przez sąd za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną	3.200,00 zł	liczba osób, którym wypłacono wynagrodzenie: 3

W roku 2016, pracownicy socjalni MOPS przeprowadzali pracę socjalną, łącznie z pomocą finansową, u 915 rodzin, które liczyły łącznie 1695 osób, zaś samą pracę socjalną u 211 rodzin, liczących 391 osób.

Praca socjalna prowadzona była również w oparciu o kontrakt socjalny. Kontrakt jest pisemną umową pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym, która określa sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej.

W 2016 roku kontraktem socjalnym objęte były 93 osoby, w tym:

- 34 z powodu alkoholizmu,
- 44 z powodu bezrobocia,
- 1 z powodu niepełnosprawności,
- 3 z powodu bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- z 11 osobami bezdomnymi zawarto indywidualne programy wychodzenia z bezdomności, które są specjalną formą kontraktu socjalnego dostosowaną do potrzeb i sytuacji osób pozbawionych dachu na głowę.

Na przełomie listopada i grudnia 2016 roku powstał zarys projektu utworzenia Zespołu Zadaniowego do spraw przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców lokali socjalnych przy ul. Błogockiej 30 i Sikorskiego 3a.

W 2016 roku pracownicy socjalni przeprowadzili także 84 wywiady alimentacyjne na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej.

W roku 2016 funkcjonowało mieszkanie chronione w lokalu przy ul. Towarowej 8 w Cieszynie. Z mieszkania chronionego korzystała rodzina z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi (matka z dwójką dzieci). Rodzina objęta była wsparciem pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny, a także wsparciem w ramach projektu pozakonkursowego „Aktywny powiat cieszyński – program aktywizacji społeczno-zawodowej w obszarze pomocy społecznej”, w postaci poradnictwa, treningów i szkoleń.

Pobyty w mieszkaniu chronionym jest odpłatny. Zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym uregulowane są w Uchwale nr XXX/308/13 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 21 marca 2013 roku. Osoba korzystająca z mieszkania chronionego ponosi koszty utrzymania mieszkania oraz koszty mediów. Osoby, których dochód przekracza 100% ustawowego kryterium dochodowego i nie przekracza 200% tego kryterium, ponoszą 50% kosztów utrzymania mieszkania chronionego. Osoby, których dochód przekracza 200% ustawowego kryterium dochodowego ponoszą 100% kosztów utrzymania mieszkania chronionego. Opłaty za media są ponoszone bez względu na dochód.

W styczniu 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej brał udział w ogólnopolskim badaniu osób bezdomnych, realizowanym na wniosek Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, którego celem było określenie skali bezdomności na terenie gminy.

W dniu badania ustalono, że na terenie Cieszyna przebywało 45 osób bezdomnych, w tym:

- 30 osób (w tym 7 kobiet) w Centrum Edukacji Socjalnej,
- 7 osób w Areszcie śledczym,
- 7 osób w miejscach niemieszkalnych,
- 1 osoba w szpitalu.

W ustalaniu miejsc przebywania osób bezdomnych poza placówkami brali udział pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Straży Miejskiej i Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie.

Z poradnictwa pracownika socjalnego Ośrodka zajmującego się pracą z osobami bezdomnymi łącznie skorzystały 94 osoby, w tym 39 osób z gminy Cieszyn, a 55 z innych gmin.

Pracownik socjalny MOPS pełnił także dyżur telefoniczny, poza godzinami pracy Ośrodka (od poniedziałku do piątku w godz. 16.00 – 20.00 i soboty 7.00 – 20.00), mający na celu współpracę z placówkami medycznymi, Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską, placówkami dla bezdomnych.

W roku 2016 schronienie zapewniane było przez Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w ramach Centrum Edukacji Socjalnej. Stowarzyszenie realizowało to zadanie na zlecenie gminy, która przekazała na ten cel dotację w wysokości 119.000,00 zł na zadanie „Mój dom – kompleksowy program wsparcia osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością” oraz 51.500,00 zł na zadanie „Program socjalno-edukacyjny, w tym praca socjalna, grupy edukacyjne, wykłady, warsztaty edukacyjne oraz warsztaty pracy na rzecz osób bezdomnych, niepełnosprawnych, uzależnionych, bezrobotnych”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził postępowania administracyjne w sprawach związanych z udzielaniem schronienia i łącznie skierował do CES decyzjami 24 osoby.

W 2016 roku odbyły się 2 spotkania poświęcone organizowaniu i koordynowaniu pomocy osobom bezdomnym, w których udział wzięli przedstawiciele różnych służb, w tym pracownicy MOPS.

W ramach współpracy z Zakładem Karnym pracownicy Ośrodka uczestniczyli w 3 spotkaniach z osobami odbywającymi karę pozbawienia wolności. Celem spotkań było przekazanie informacji na temat świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz dotyczących instytucji zajmujących się poradnictwem prawnym, psychologicznym i zawodowym. W spotkaniach udział wzięło łącznie 41 osób odbywających karę pozbawienia wolności.

Pracownicy MOPS uczestniczyli również w spotkaniach o podobnej tematyce w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych oraz Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Cieszynie.

Pracownicy socjalni Ośrodka współpracowali także z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie przekazywania informacji o aktualnych ofertach pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, korzystającym z pomocy społecznej, informowali zainteresowane osoby o możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego w PUP oraz kierowali na szkolenia organizowane przez PUP. Utrzymywali stały kontakt z biurem pośrednictwa pracy.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, Ośrodek wydawał decyzje o skierowaniu do domów pomocy społecznej i naliczeniu odpłatności za pobyt dla osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych i chorych. Wydano 38 takich decyzji, w tym 3 decyzje dotyczyły zmiany skierowania osób już umieszczonych w domach. W 1 przypadku nie doszło do umieszczenia

w domu pomocy z powodu wyboru placówki prywatnej. MOPS wydał również 2 decyzje o skierowaniu do Krajowego Ośrodka Rehabilitacyjnego w Dąbku.

Na koniec 2016 roku, 10 osób oczekiwało na umieszczenie w domu pomocy społecznej, w tym 3 na podstawie decyzji wydanych w latach wcześniejszych. Wszystkie te osoby zwróciły się z prośbą o przesunięcie terminu przyjęcia.

Pracownicy socjalni pomagali w kompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania skierowania i umieszczenia w zakładach opiekuńczo-leczniczych oraz przeprowadzali wywiady środowiskowe dla potrzeb innych ośrodków pomocy społecznej, dotyczące pensjonariuszy domów pomocy społecznej z innych gmin (przeprowadzono 99 wywiadów środowiskowych).

MOPS przeprowadził 30 wywiadów środowiskowych dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie, które kierowało osoby z zaburzeniami psychicznymi z terenu Cieszyna do Dziennego Ośrodka Wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzonego przez Cieszyńskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego „Więź”. W roku 2016 z Ośrodka Wsparcia skorzystały 23 osoby z Cieszyna.

W roku 2016 MOPS zlecał świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych oraz usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi podmiotom zewnętrznym, wyłonionym zgodnie z procedurami ustawy Prawo zamówień publicznych.

W 2016 roku MOPS koordynował realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Cieszyna na lata 2014 – 2020 (odrębne sprawozdanie), realizował Program osłonowy „Pomoc dla mieszkańców Gminy Cieszyn w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 (odrębne sprawozdanie) oraz sporządził Ocenę zasobów pomocy społecznej, która przedstawiona została Radzie Miejskiej Cieszyna w kwietniu 2016 roku.

W roku 2016 gmina Cieszyn uczestniczyła w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020, Podprogramu 2016, współpracując w tym zakresie z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej – Zarządem Wojewódzkim w Katowicach.

MOPS zakwalifikował do pomocy żywnościowej, zgodnie z wytycznymi w tym zakresie, 577 osób. Dystrybucja artykułów żywnościowych odbywała się 2 razy w miesiącu – od października do grudnia 2016 roku.

Łącznie wydano 8172,02 kg żywności. Asortyment żywności obejmował: mleko, szynkę drobiową, cukier, groszek z marchewką, makaron jajeczny, gulasz wieprzowy, białą fasolę, koncentrat pomidorowy, herbatniki oraz olej rzepakowy.

Pomoc oferowana w Programie stanowiła uzupełnienie świadczeń udzielanych w ramach pomocy społecznej i przyczyniła się do wzrostu poziomu zaspokojenia potrzeb życiowych najuboższych mieszkańców Cieszyna.

W ramach Programu, dla grupy 94 uczestników, zorganizowano dodatkowo:

- warsztaty kulinarne – dotyczące racjonalnego wykorzystania otrzymanych artykułów spożywczych,
- warsztaty edukacyjno-ekonomiczne – dotyczące gospodarowania budżetem domowym.

1.2. Zadania ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Zakres udzielonych świadczeń rodzinnych obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 3 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2016 roku, na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania zlecone		
zasiłki rodzinne i dodatki	2.538.315,00 zł	liczba świadczeniobiorców: 866 liczba złożonych wniosków: 1089 liczba wydanych decyzji: 1236
zasiłki pielęgnacyjne	1.833.123,00 zł	liczba świadczeniobiorców: 1099 liczba złożonych wniosków: 262 liczba wydanych decyzji: 328
świadczenia pielęgnacyjne	1.344.221,00 zł	liczba świadczeniobiorców: 98 liczba złożonych wniosków: 37 liczba wydanych decyzji: 50
specjalny zasiłek opiekuńczy	39.352,00 zł	liczba świadczeniobiorców: 9 liczba złożonych wniosków: 9 liczba wydanych decyzji: 12
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	286.000,00 zł	liczba świadczeniobiorców: 282 liczba złożonych wniosków: 309 liczba wydanych decyzji: 298
składki ZUS od osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna	313.841,00 zł	liczba osób, którym opłacono składki: 90
składki na fundusz zdrowia od osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna	55.482,00 zł	liczba osób, którym opłacono składki: 49
realizacja ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	51.851,00 zł	liczba świadczeniobiorców: 10 liczba złożonych wniosków: 0 liczba wydanych decyzji: 5
świadczenie rodzicielskie	527.944,00 zł	liczba świadczeniobiorców: 90 liczba złożonych wniosków: 99 liczba wydanych decyzji: 92

W 2016 roku katalog świadczeń rodzinnych został wzbogacony o nowe świadczenie – świadczenie rodzicielskie. Adresatem świadczenia rodzicielskiego są osoby, które urodziły dziecko, a które nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do jego pobierania są m.in. osoby bezrobotne, studenci, a także wykonujący pracę na podstawie umów cywilnoprawnych.

W celu potwierdzenia sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna pracownicy socjalni MOPS przeprowadzili 14 wywiadów środowiskowych.

W celu ustalenia czy zasadne jest wypłacanie specjalnego zasiłku opiekuńczego pracownicy socjalni MOPS przeprowadzili 13 wywiadów środowiskowych.

Od dnia 1 listopada 2016 r. zmianie uległa wysokość zasiłków rodzinnych oraz niektórych dodatków do zasiłku rodzinnego.

Tabela nr 4 – Wysokość świadczeń rodzinnych			
	do 31 X 2016	od 1 XI 2016	wzrost
zasiłek rodzinny do ukończenia przez dziecko 5 roku życia	89,00 zł	95,00 zł	6,00 zł
zasiłek rodzinny 5 – 18 lat	118,00 zł	124,00 zł	6,00 zł
zasiłek rodzinny powyżej 18 roku życia	129,00 zł	135,00 zł	6,00 zł
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka	185,00 zł	193,00 zł	8,00 zł
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka na dziecko niepełnosprawne	265,00 zł	273,00 zł	8,00 zł
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	90,00 zł	95,00 zł	5,00 zł
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do ukończenia 5 roku życia	80,00 zł	90,00 zł	10,00 zł
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	100,00 zł	110,00 zł	10,00 zł
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	105,00 zł	113,00 zł	8,00 zł
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	63,00 zł	69,00 zł	6,00 zł

1.3. Zadania ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zakres udzielonych świadczeń z funduszu alimentacyjnego obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 5 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2016 roku na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania zlecone		
świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	1.604.254,00 zł	liczba świadczeniobiorców: 322 liczba złożonych wniosków: 281 liczba wydanych decyzji: 312

MOPS prowadząc postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych w 2016 roku:

- przekazał komornikowi sądowemu 42 informacje mające wpływ na egzekucję świadczeń, pochodzące z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego,
- złożył 21 wniosków do prokuratury o wszczęcie postępowania wobec dłużników,
- złożył 112 wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego.

1.4. Zadania ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Od 1 kwietnia 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie realizował nowe zadanie wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Celem Programu „Rodzina 500 plus” jest objęcie rodzin wsparciem w wysokości 500,00 zł na każde drugie i kolejne dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia. W przypadku ubiegania się o świadczenie na pierwsze dziecko konieczne jest spełnienie wymogu kryterium dochodowego w wysokości 800,00 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku, gdy w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne – 1.200,00 zł na osobę.

Zakres udzielonych świadczeń wychowawczych obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 6 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2016 roku na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania zlecone		
świadczenie wychowawcze	12.893.198,00 zł	liczba świadczeniobiorców: 2094 liczba złożonych wniosków: 2461 liczba wydanych decyzji: 2454 liczba dzieci: 3063

1.5. Zadania ustawy o dodatkach mieszkaniowych oraz ustawy prawo energetyczne.

Tabela nr 7 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2016 roku, na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych oraz ustawy prawo energetyczne		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania własne		
ryczałty i dodatki mieszkaniowe	824.167,19 zł	liczba rodzin, które skorzystały z dodatku mieszkaniowego: 416 liczba wywiadów środowiskowych na potrzeby tych świadczeń: 67
zadania zlecone		
dodatki energetyczne	21.564,25 zł	liczba rodzin, które skorzystały z dodatku: 202

1.6. Zadania ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

MOPS prowadził postępowania z zakresu ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na wniosek Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej, jak i świadczeniobiorców, celem potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Tabela nr 8 – Świadczenia udzielone przez MOPS w 2016 roku, na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych		
zadanie/forma pomocy	wysokość środków finansowych	dane liczbowe
zadania zlecone		
decyzje dla osób nieubezpieczonych potwierdzające prawo do nieodpłatnego korzystania ze świadczeń z opieki zdrowotnej	5.689,34 zł	liczba wydanych decyzji: 81
wywiady środowiskowe przeprowadzone na potrzeby innych gmin	-	liczba wywiadów: 57

1.7. Zadania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2016 roku MOPS zatrudnił 3 asystentów rodziny (w tym 1 asystenta w wymiarze ½ etatu, w ramach projektu pozakonkursowego „Aktywny powiat cieszyński – program aktywizacji społeczno-zawodowej w obszarze pomocy społecznej”), a ich wsparciem objętych było 38 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym w 28 przypadkach praca z rodzinami prowadzona była w oparciu o postanowienie Sądu Rejonowego w Cieszynie.

W 2016 roku finansowano pobyt w pieczy zastępczej 32 dzieci – 10 w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 7 w rodzinach zastępczych zawodowych, 3 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu interwencyjnego, 12 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (domach dziecka). Gmina współfinansowała również pobyt 2 dzieci w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym. MOPS współpracował w tym zakresie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Pracownicy MOPS brali udział w posiedzeniach zespołów ds. oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Na wniosek sądu rodzinnego przeprowadzali wywiady środowiskowe i sporządzali opinie o kandydatach na rodziny zastępcze.

MOPS odpowiedzialny był za koordynację Gminnego Programu Wspierania Rodziny Miasta Cieszyna na lata 2016 – 2018 (odrębne sprawozdanie) i bezpośrednio realizował część zadań w nich zawartych. W ramach Programu między innymi zorganizował dla rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi indywidualne konsultacje z psychologiem.

1.8. Zadania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

W roku 2016, podobnie jak w latach poprzednich, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej koordynował realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna (odrębne sprawozdanie), jednocześnie realizując bezpośrednio część zadań w nich zawartych. MOPS organizował między innymi działania profilaktyczne, informacyjne i edukacyjne, a także dyżury psychologiczne i prawne.

Wiele zadań w ramach Programu zleczanych było do realizacji organizacjom pozarządowym w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ośrodek przygotowywał dokumentację związaną z ogłaszaniem i rozstrzygnięciem otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych gminy Cieszyn z tego zakresu, zajmował się sporządzaniem umów, sprawował kontrolę nad realizacją zadań oraz rozliczał dotacje.

MOPS zapewniał także obsługę administracyjną Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1.9. Zadania ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

MOPS prowadził Punkt konsultacyjny ds. przemocy w rodzinie i prowadził działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym procedury „Niebieskie Karty”.

W roku 2016 Ośrodek koordynował realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Cieszynie na lata 2014 – 2016 (odrębne sprawozdanie) i był bezpośrednim realizatorem wybranych zadań w nim ujętych, w szczególności podejmował działania edukacyjne i profilaktyczne służące zapobieganiu zjawisku przemocy w rodzinie.

MOPS prowadził także obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz grup roboczych.

1.10. Zadania ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

MOPS koordynował realizację Programu współpracy gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w zakresie pożytku publicznego na rok 2016 (odrębne sprawozdanie) w obszarze polityki społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (wsparcie dla osób potrzebujących, wsparcie dla osób starszych, wsparcie dla osób niepełnosprawnych oraz długotrwale lub ciężko chorych, ochrona rodzicielstwa, macierzyństwa i praw dziecka) oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

MOPS przygotowywał dokumentację związaną z ogłaszaniem i rozstrzygnięciem otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych z tego zakresu, zajmował się sporządzaniem umów, sprawował kontrolę nad realizacją zadań oraz rozliczał dotacje.

MOPS przygotowywał dokumentację, w tym umowy związane ze zlecaniem realizacji zadań publicznych w trybie określonym w art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tzw. „tryb uproszczony”).

Pracownicy MOPS brali także udział w pracach komisji konkursowych opiniujących złożone oferty.

W MOPS organizowane były bezpłatne konsultacje dla organizacji pozarządowych, obejmujące m.in. pomoc w pisaniu ofert na realizację zadań publicznych, wsparcie organizacji w pozyskiwaniu środków ze źródeł zewnętrznych, pomoc informacyjną o zmianach w przepisach prawnych.

Ośrodek wydawał zaświadczenia dla wolontariuszy pracujących w organizacjach pozarządowych, uprawniające ich do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską w obrębie Cieszyna. Wydano 3 zaświadczenia dla wolontariuszy pracujących na rzecz Stowarzyszenia Przyjaciół Chorych Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty oraz 1 zaświadczenie dla wolontariusza pracującego na rzecz Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem”.

Jeden z pracowników Ośrodka brał udział w pracach Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Cieszynie.

1.11. Zadania ustawy o repatriacji.

W listopadzie 2015 roku osiedliła się w Cieszynie 5-osobowa rodzina repatriantów (4 osoby dorosłe i kilkumiesięczne dziecko). W 2016 roku rodzina objęta była pomocą w zakresie określonym w Uchwale nr XIV/115/15 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 24 września 2015 roku w sprawie określenia formy, wysokości i trybu przyznania pomocy dla repatriantów i członków jego najbliższej rodziny zaproszonych uchwałą Rady Miejskiej Cieszyna nr LII/510/14 z dnia 30 października 2014 roku do osiedlenia się na terenie Gminy Cieszyn, w tym pomocą w formie pokrycia opłat czynszowych (12 miesięcy od osiedlenia), pokrycia kosztów obiadów świadczonych przez Żłobki Miejskie (do września), pokrycia kosztów bieżącego utrzymania w wysokości obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę, przysługującego rodzinie miesięcznie (do czerwca 2016 roku).

W 2016 roku MOPS koordynował udzielanie tej pomocy, a także objął rodzinę repatriantów kompleksowym wsparciem w adaptacji do nowych warunków życia, a także pomocą w załatwianiu wszystkich spraw urzędowych i administracyjnych związanych z osiedleniem w Polsce.

Pracownik MOPS odpowiedzialny za współpracę z rodziną podejmował następujące działania:

- utrzymywał kontakt z organami i instytucjami administracji rządowej i samorządowej w sprawach związanych z osiedleniem, uzyskaniem zgody na pobyt stały, otrzymaniem wszystkich dokumentów, otrzymaniem pomocy ze środków budżetu państwa na pokrycie kosztów przejazdu oraz zagospodarowanie i bieżące utrzymanie,
- udzielał pomocy w zakresie aktywizacji zawodowej poprzez sporządzenie dokumentów aplikacyjnych, bezpośredni oraz e-mailowy kontakt z wybranymi pracodawcami, bezpośredni kontakt z Powiatowym Urzędem Pracy w sprawie rejestracji rodziny w rejestrze osób bezrobotnych, towarzyszenie rodzinie w pierwszych spotkaniach z pracownikami PUP, doradcą zawodowym,
- pomagał rodzinie w zgłoszeniu do ubezpieczenia zdrowotnego i wyrobieniu karty ubezpieczenia zdrowotnego, a także w sprawach związanych z wyborem świadczeniodawcy udzielającego świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki,
- organizował rodzinie wizyty u lekarzy pierwszego kontaktu jak i lekarzy specjalistów, w przypadku potrzeby towarzyszył w wizytach,
- organizował wyjazdy małżonkom repatriantów do różnych instytucji w celu załatwiania spraw związanych z osiedleniem,
- towarzyszył rodzinie przy dopełnieniu formalności związanych z założeniem konta osobistego,
- organizował pomoc rzeczową dla rodziny,
- udzielał pomocy w zorganizowaniu wyjazdu rodziny na kurs adaptacyjno-językowy i kurs językowy,

- udzielał pomocy rodzinie w rozwiązywaniu bieżących trudności dnia codziennego związanych z sytuacją materialną, rodzinną, mieszkaniową i zdrowotną.

Końcem 2016 roku 3 osoby z rodziny repatriantów były zatrudnione, w tym 2 w firmach prywatnych, 1 w jednej z jednostek organizacyjnych gminy.

1.12. Zadania pozostałych ustaw oraz wynikające z rozeznaczonych potrzeb.

MOPS odpowiedzialny był za współpracę z innymi jednostkami organizacyjnymi gminy i innymi podmiotami w zakresie realizacji Programu „Cieszyńska Karta Dużej Rodziny”, w tym sporządzanie umów z podmiotami, które złożyły deklaracje z propozycjami ulg i zniżek, a także prowadzenie rejestru podmiotów przyznających ulgi i zniżki. W 2016 roku zawarto 23 umowy z przedsiębiorcami/firmami oferującymi zniżki dla rodzin wielodzietnych.

W 2016 roku, MOPS skierował 6 dzieci z najuboższych rodzin do udziału w wycieczce letniej organizowanej w Pogorzeli przez Śląskie Kuratorium Oświaty w Katowicach.

Ośrodek współpracował także z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizowania prac społecznie użytecznych, które wykonywało łącznie 10 osób, w tym 4 w Zamku Cieszyn, 4 w Szkole Podstawowej nr 2, 1 w Szkole Podstawowej nr 6, 1 w Książnicy Cieszyńskiej. Prace społecznie użyteczne wykonywały osoby bezrobotne, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

W maju 2016 roku Kierownik MOPS powołany został do Zespołu Zadaniowego ds. bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta Cieszyna, a także do składu Komitetu Sterującego ds. opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Cieszyna i uczestniczył w ich pracach.

Pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej uczestniczył w pracach Komisji ds. instrumentów rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy, wspierającej podstawowe usługi rynku pracy, która opiniowała między innymi wnioski osób bezrobotnych o przyznanie dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej.

Przedstawiciel Ośrodka uczestniczył także w pracach Komisji do spraw rozpatrywania wniosków dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, działającej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie.

Osoby niepełnosprawne i ich rodziny korzystały z poradnictwa w MOPS, uzyskując informacje na temat możliwości przystosowania mieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej, likwidacji barier funkcjonalnych, zakupu sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego, uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, możliwościach uzyskania statusu osoby niepełnosprawnej, przepisach prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych, możliwościach podjęcia nauki i pracy oraz działalności organizacji pozarządowych. Pracownicy pomagali pozyskać środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej poprzez pomoc w wypełnieniu wniosku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i skompletowanie niezbędnej dokumentacji, a także nawiązanie współpracy z administratorem/zarządcą mieszkania przy likwidacji barier architektonicznych. Pomagali w nawiązaniu współpracy ze specjalistami, którzy wskazywali optymalne rozwiązania i przygotowywali kosztorysy wykonawcze.

Pracownik Ośrodka brał udział w pracach Komisji do spraw opiniowania projektów realizowanych przez Gminę Cieszyn zadań inwestycyjnych i remontowych, pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych. W ramach działań Komisji pracownik MOPS współpracował z innymi jednostkami miejskimi w zakresie wydawania opinii, analizował przedstawione projekty oraz uczestniczył w wizjach lokalnych obiektów i terenów objętych projektami. W 2016 roku Komisja zaopiniowała 3 projekty – Projekt zintegrowanego węzła przesiadkowego w Cieszynie, Projekt przebudowy boiska wielofunkcyjnego Gimnazjum nr 1 w Cieszynie, Projekt przebudowy ciągu komunikacyjnego – drogi powiatowej 2619S – od Mostu Wolności do skrzyżowania ulic Wyższa Brama – Bielska – Górna w Cieszynie.

W roku 2016 MOPS był partnerem Obchodní akademie a Vyšší odborné školy sociální w Ostrawie w realizacji projektu pod nazwą „Zahraniční zkušenost jako prostředek zkvalitnění sociální práce”, dofinansowanego z Programu Erasmus+. W ramach projektu, Ośrodek zorganizował 2 miesięczne staże w kilku placówkach pomocowych na terenie Cieszyna, w tym także w Ośrodku. W stażach udział wzięło 16 studentów z Republiki Czeskiej.

Ośrodek koordynował udzielanie pożyczek organizacjom pozarządowym działającym w obszarze polityki społecznej.

Ośrodek koordynował współpracę gminy Cieszyn z Miastem Bielsko-Biała w zakresie przyjmowania do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej osób nietrzeźwych z terenu Cieszyna. W roku 2016 doprowadzono do Ośrodka ogółem 424 osoby. Doprowadzaniem osób nietrzeźwych do OPPA zajmowała się bezpośrednio Komenda Powiatowa Policji w Cieszynie oraz Straż Miejska.

Wpłaty od osób z terenu Cieszyna wyniosły 18.002,00 zł, natomiast pomoc finansowa gminy Cieszyn w formie dotacji dla Miasta Bielsko-Biała na dofinansowanie działalności OPPA wyniosła 53.651,00 zł.

Od września 2016 roku MOPS odpowiedzialny był za przeprowadzenie akcji „Koperta życia”, zainicjowanej przez Cieszyńską Radę Seniorów. Celem tego projektu jest udzielanie sprawniejszej pomocy w przypadku zasłabnięcia osób starszych, schorowanych, niepełnosprawnych czy samotnych.

„Koperta życia” to karta – formularz informacyjny, w której podaje się informacje dotyczące jej właściciela, takie jak dane osobowe, przebyte choroby i uczulenia, zażywane leki, czy numer telefonu do bliskiej osoby, którą należy powiadomić, a która zabezpieczy mieszkanie. W „Kopercie życia” zawarte są najważniejsze informacje o stanie zdrowia jej posiadacza, które pozwalają służbom medycznym podjąć szybkie, a także właściwe czynności ratunkowe. Wypełnioną kartę informacyjną wkłada się do koperty z tworzywa sztucznego, a tę najczęściej do lodówki. Na lodówce umieszcza się naklejkę z nadrukiem „Koperta życia” informującą o tym, gdzie umieszczono kartę informacyjną.

MOPS przygotował 2000 kompletów „Koperty życia”, w skład których weszła koperta w formacie A5, wykonana z tworzywa sztucznego zamykana na zatrzask, nalepka samoprzylepna na drzwi lodówki, kolorowa ulotka formatu A5, 2 czarno-białe formularze informacyjne, w formacie A4, do wypełnienia przez właściciela koperty.

MOPS prowadził także kampanię informacyjną, która miała na celu zapoznanie mieszkańców gminy z akcją, poprzez publikowanie w „Wiadomościach Ratuszowych” informacji na temat „Koperty życia”. W porozumieniu z Biurem Promocji, Informacji i Turystyki przygotowano podstronę dotyczącą „Koperty życia” pod adresem www.cieszyn.pl/kopertazycia.

W 2016 roku pracownicy MOPS brali udział w opracowaniu projektu „Aktywni seniorzy w Cieszynie”, który otrzymał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, Oś priorytetowa IX Włączenie społeczne, Działanie 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 9.2.2.1.6 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – RIT. Celem projektu jest utrzymanie, wspieranie i poszerzanie niezależności osobistej oraz aktywności 26 seniorów (15 kobiet i 11 mężczyzn) poprzez wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających wykluczeniu społecznemu na terenie Cieszyna. Uczestnikami projektu są osoby po 60 roku życia, zagrożone wykluczeniem społecznym i ubóstwem, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych, które poprzez udział w projekcie zwiększą swoją motywację do działania i nauczą się funkcjonowania w środowisku lokalnym, zgodnie ze swoimi możliwościami psychofizycznymi.

Realizatorem projektu jest Dom Spokojnej Starości, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoła Podstawowa nr 4, a także wykonawca zewnętrzny.

Całkowity koszt realizacji projektu wynosi 565.373,75 zł, w tym dofinansowanie 525.797,59 zł. Projekt realizowany jest od 1 lutego do 30 listopada 2017 roku.

W marcu 2016 roku w siedzibie MOPS przeprowadzono adaptację 2 pomieszczeń w celu zabezpieczenia sprawnej realizacji zadań z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W jednym z pomieszczeń biurowych, na parterze Ośrodka, wydzielono 3 części obejmujące 4 stanowiska do przyjmowania stron, niezależną część dla pracowników sporządzających decyzje i oddzielną część dla kierownika działu. Natomiast niewielkie pomieszczenie na poziomie piwnicy przystosowano do przechowywania akt spraw bieżących. Pomieszczenia zostały wyposażone w niezbędne meble i sprzęt elektroniczny.

1.13. Działalność Punktu Wolontariatu przy MOPS w Cieszynie.

W roku 2016 przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonował Punkt Wolontariatu, w ramach którego realizowane były następujące Programy:

- Program „Douczenie”, którego założeniem jest pomoc dzieciom uczęszczającym do szkół podstawowych i gimnazjów w nauce oraz odrabianiu zadań domowych. Spotkania odbywają się w domu ucznia, w jego szkole, bądź w Punkcie Wolontariatu, w zależności od możliwości lokalowych i sytuacji rodzinnej dziecka. Indywidualny kontakt dziecko – wolontariusz sprzyja nie tylko procesowi uczenia się, ale również buduje relacje pomiędzy nimi, dając dziecku poczucie możliwości uzyskania wsparcia w miarę potrzeb. Wolontariusz zaś może zdobyć doświadczenie w pracy z dziećmi. W Programie uczestniczyło 12 wolontariuszy, z pomocy skorzystało 5 uczniów.
- Program „Junior”, który polega na wspólnych spotkaniach wolontariusza i dziecka w jego miejscu zamieszkania czy też w Punkcie Wolontariatu. Jego celem jest wsparcie rozwoju psychofizycznego dziecka poprzez wspólną, kreatywną zabawę, zajęcia z wolontariuszem. Kontakt indywidualny, tak jak w przypadku poprzedniego programu, wpływa na tworzenie się więzi pomiędzy uczestnikami i zapewnia dziecku wsparcie.
W jego trakcie możliwe jest również – w niektórych przypadkach – nadrobienie braków kompetencji wychowawczych rodziców. Wolontariusz zdobywa doświadczenie w kontaktach i pracy z dziećmi.
Pomocą w ramach Programu objęto 2 rodziny, a uczestniczyło w nim 2 wolontariuszy.
- Program „Ziomek”, którego idea opiera się na spotkaniach indywidualnych wolontariusza z osobą starszą, niepełnosprawną, podczas których „społecznik” nie tylko

towarzyszy beneficjentowi, ale także niesie pomoc w czynnościach dnia codziennego. Spotkania mają częściowo charakter terapeutyczny poprzez możliwość zwierzenia się z trudnych spraw, „wygadania się” czy powspominania. Kontakt indywidualny sprzyja budowaniu relacji, daje osobie starszej wsparcie, a wolontariuszowi umożliwia zdobywanie doświadczenia i mądrości życiowej. Uczestniczyło w nim 6 wolontariuszy, którzy obejmowali wsparciem 3 osoby.

- Program „Wolontariat Akcyjny”, w ramach którego wolontariusze niosą pomoc w środowisku lokalnym w zależności od aktualnych potrzeb, pomagają przy organizacji imprez okolicznościowych, akcji, takich jak np. zbiórka żywności, organizacji pomocy dla ofiar klęsk żywiołowych lub zdarzeń losowych. W roku 2016 w Program włączyły się 32 osoby.

1.14. Projekt pozakonkursowy „Aktywny powiat cieszyński – program aktywizacji społeczno-zawodowej w obszarze pomocy społecznej”.

W 2016 roku MOPS realizował projekt pozakonkursowy „Aktywny powiat cieszyński – program aktywizacji społeczno-zawodowej w obszarze pomocy społecznej”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Oś priorytetowa IX Włączenie społeczne, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.6 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Projekt jest realizowany od grudnia 2015 roku do grudnia 2017 roku w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie, które pełni rolę Lidera. Jego celem jest zwiększenie zdolności zatrudnienia oraz integracja społeczno-zawodowa osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Projekt skierowany jest do osób z orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem, bądź wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, osób przebywających w pieczy zastępczej lub opuszczających pieczę zastępczą oraz rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, osób bezrobotnych zakwalifikowanych do III profilu pomocy.

W 2016 roku udział w projekcie wzięły 54 osoby (w tym 39 kobiet i 15 mężczyzn).

W ramach projektu zorganizowano dla uczestników następujące treningi, szkolenia i kursy:

- treningi umiejętności i kompetencji społecznych,
- kurs prawa jazdy kategorii B,
- kurs stylizacji paznokci,
- kurs kucharza kuchni regionalnej,
- kurs komputerowy,
- kurs obsługi kasy fiskalnej z fakturowaniem,
- kurs obsługi wózka widłowego z bezpieczną wymianą butli gazowych,
- kurs obsługi programu SUBIEKT,
- kurs montera instalacji wodno-kanalizacyjnych i c.o.,
- szkolenie SEP G2 uprawnienia cieplne,
- kurs języka angielskiego na poziomie podstawowym i zaawansowanym.

Spośród uczestników projektu 3 osoby znalazły pracę.

2. Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

W 2016 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Cieszynie zatrudnionych było, na podstawie umowy o pracę, 61 osób¹ – w tym 23 pracowników socjalnych (5 starszych specjalistów pracy socjalnej, 11 specjalistów pracy socjalnej, 7 pracowników socjalnych). 50 pracowników posiadało wykształcenie wyższe, 11 wykształcenie średnie.

Tabela nr 9 – Zatrudnienie w MOPS w Cieszynie w 2016 roku		
komórka organizacyjna MOPS	liczba stanowisk pracy wg Regulaminu Organizacyjnego na dzień 31.12.2016 r.	liczba pracowników wg stanu na dzień 31.12.2016 r.
Kierownik Ośrodka	1	1
Zastępca Kierownika	1	1
Biuro prawne	1	1
Samodzielne stanowisko ds. osobowych i BHP	1	1
Dział pomocy środowiskowej	13	14 (1 zastępstwo)
Dział świadczeń pomocy społecznej	7	7
Zespół ds. domów pomocy społecznej i usług opiekuńczych	3	4 (1 zastępstwo)
Zespół ds. przemocy w rodzinie	2	2
Dział pracy specjalistycznej	4	4
Dział organizacyjny	4	4
Dział świadczeń rodzinnych	9	10 (1 zastępstwo)
Dział finansowo-księgowy	6	6
Zespół ds. wspierania rodziny i pieczy zastępczej	5	6 (1 zastępstwo)
razem	57	61

W 2016 roku w MOPS utworzono 4 nowe stanowiska pracy, w tym 3 w Dziale Świadczeń Rodzinnych, na potrzeby realizacji Programu „Rodzina 500 plus”, oraz 1 stanowisko asystenta rodziny (w wymiarze ½ etatu) w ramach projektu pozakonkursowego „Aktywny powiat cieszyński – program aktywizacji społeczno-zawodowej w obszarze pomocy społecznej” w Zespole ds. wspierania rodziny i pieczy zastępczej. W Dziale Finansowo-Księgowym zlikwidowano jedno stanowisko pracy w związku z przejściem na emeryturę jednego pracownika, jednocześnie zwiększając wymiar etatu o ½ jednemu pracownikowi Działu. W 2016 roku 4 pracowników zatrudnionych było na podstawie umowy na zastępstwo, co spowodowało zwiększenie stanu zatrudnienia w porównaniu do liczby stanowisk wg Regulaminu Organizacyjnego.

W roku 2016 pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w wielu specjalistycznych szkoleniach, w tym z zakresu realizowanych ustaw oraz metod pracy z klientem.

¹ Stan na 31.12.2016 r.

3. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie w 2016 roku.

Tabela nr 10 – Budżet MOPS w Cieszynie w 2016 roku	
1. środki finansowe w dziale 852 – pomoc społeczna, ujęte w planie finansowym MOPS	30.677.166,23 zł
środki finansowe na zadania własne	8.335.496,04 zł
zasiłki i pomoc w naturze	1.771.487,93 zł
usługi opiekuńcze	110.747,25 zł
odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej	2.972.821,33 zł
utrzymanie mieszkania chronionego	4.786,15 zł
utrzymanie Ośrodka (w tym wynagrodzenia 44 etatów, koszty energii elektrycznej i ciepłej, wody, opłat telefonicznych, pocztowych, zakupu artykułów biurowych, wyposażenia, zakupu drobnych usług pozostałych)	2.594.847,48 zł (w tym dotacja z budżetu państwa na to zadanie wyniosła: 406.077,00 zł)
ryczałty i dodatki mieszkaniowe	824.167,19 zł
realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Cieszynie na lata 2014 – 2016	3.898,71 zł
realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny Miasta Cieszyna na lata 2016 – 2018 (usługi 2 asystentów rodziny, poradnictwo psychologiczne, szkolenie i superwizja)	52.740,00 zł (w tym dotacja z budżetu państwa na wynagrodzenia i pochodne dla 2 asystentów rodziny: 46.500,00 zł)
środki finansowe na zadania zlecone	22.129.028,03 zł
usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	110.054,00 zł
wynagrodzenia przyznane opiekunom przez sąd za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną	3.200,00 zł
świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, zasiłki dla opiekunów	8.782.202,00 zł (w tym obsługa świadczeń, wynagrodzenie 6 etatów, usługi pocztowe i zakupy: 243.299,00 zł)
świadczenia wychowawcze	13.150.405,00 zł (w tym obsługa świadczeń, wynagrodzenie 3 etatów, koszty remontu i wyposażenia pomieszczeń do realizacji zadania: 257.207,22 zł)
składki na fundusz zdrowia od osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek dla opiekuna	55.482,16 zł

decyzje dla osób nieubezpieczonych	5.689,34 zł
dotatki energetyczne	21.995,53 zł (w tym obsługa zadania: 431,28 zł)
środki finansowe na realizację projektu pozakonkursowego „Aktywny powiat cieszyński – program aktywizacji społeczno-zawodowej w obszarze pomocy społecznej”	212.642,16 zł, w tym: 164.457,00 zł (dotacja z EFS, w tym wynagrodzenie 2 x 0,5 etatu pracownika socjalnego oraz 0,5 etatu asystenta rodziny) 48.185,16 zł (wkład własny gminy – środki na zasiłki dla uczestników projektu)
2. środki finansowe w dziale 853 – pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, rozdziale 85334 – pomoc dla repatriantów, ujęte w planie finansowym MOPS (pokrycie kosztów bieżącego utrzymania, kosztów obiadów oraz kosztów czynszu dla rodziny repatriantów)	29.222,39 zł
3. środki finansowe w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi, ujęte w planie finansowym MOPS	155.424,03 zł
4. środki finansowe w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdziale 85153 – zwalczanie narkomanii, ujęte w planie finansowym MOPS	13.410,00 zł
łącznie budżet MOPS	30.875.222,65 zł

Tabela nr 11 – Informacja o wysokości środków finansowych na realizację zadań koordynowanych przez MOPS w 2016 roku, ujętych w planie finansowym Urzędu Miejskiego w Cieszynie

dział 852 – pomoc społeczna, rozdział 85204 – rodziny zastępcze	185.553,34 zł
dział 851 – ochrona zdrowia, rozdział – zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze	15.513,84 zł
dział 852 – pomoc społeczna, rozdział 85295 – pozostała działalność – dotacje na realizację zadań w obszarze polityki społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	100.047,13 zł
dział 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi – dotacje na realizację zadań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym	624.489,08 zł
dział 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii – dotacje na realizację zadań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym	24.000,00 zł
dział 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi – dotacja dla powiatu cieszyńskiego na dofinansowanie działalności Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	35.141,00 zł
dział 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85158 – izby wytrzeźwień – dotacja dla miasta Bielsko-Biała na dofinansowanie działalności Ośrodka przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym	53.651,00 zł
razem	1.038.395,39 zł

Tabela nr 12 – Dochody budżetu w roku 2016 w dziale 852 – pomoc społeczna	
wpływy z odpłatności za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej ponoszone przez rodziny	309.415,76 ²
wpływy z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych wraz z odsetkami oraz wpływy z tytułu zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego	62.515,92 zł
wpływy z tytułu nienależnie pobranych zasiłków okresowych i stałych	3.387,13 zł
wpływy z tytułu zwrotu nienależnego dodatku mieszkaniowego i ryczałtu energetycznego	1.713,24 zł
wpływy z odpłatności za korzystanie z usług opiekuńczych nad osobami samotnymi, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy w zaspakajaniu codziennych potrzeb	16.051,81 zł
wpływy z tytułu zwrotu nienależnie odprowadzonych składek	1.398,01 zł
wpływy z tytułu nienależnego świadczenia na dożywianie	380,54 zł
odsetki z konta bankowego	5.975,63 zł
koszty upomnienia	66,80 zł
odsetki od nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego	42,52 zł
kara umowna za wykonanie przedmiotu umowy niezgodnie z postanowieniami umowy oraz za odstąpienie od umowy	7.126,40 zł
wpływ od ubezpieczyciela z tytułu szkody, zwrot kosztów zastępstwa procesowego	2.409,59 zł
razem	410.483,35 zł

² W roku 2016 wzrosły wpływy z odpłatności za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej o 17,59% w stosunku do roku 2015.

4. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców miasta korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów gminy Cieszyn w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

W związku z powyższym, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi w oparciu o projekty dofinansowywane z funduszy europejskich oraz przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci, właściwego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz prawidłowego gospodarowania środkami finansowymi,
- rozwój wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych i starszych, w tym profesjonalnej sieci usług socjalnych,
- tworzenie mieszkań chronionych dla różnych kategorii osób,
- pomoc osobom zagrożonym bezdomnością,
- podejmowanie działań w celu osiągnięcia standardów usług świadczonych na terenie gminy Cieszyn dla osób bezdomnych,
- wspieranie inicjatyw związanych z zapewnieniem usług psychiatry dziecięcego oraz zespołów psychiatrii środowiskowej, finansowanych z Narodowego Funduszu Zdrowia,
- podejmowanie działań promujących Program „Cieszyńska Karta Dużej Rodziny”,
- zapewnienie sprawnej obsługi i realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej,
- zapewnienie ergonomicznych warunków pracy pracownikom Ośrodka,
- wyposażenie pracowników w podstawowe narzędzia pracy – wymiana oprogramowania specjalistycznego służącego do realizacji zadań Ośrodka,
- podniesienie jakości usług świadczonych w Ośrodku poprzez wprowadzenie możliwości załatwiania spraw drogą elektroniczną (e-MOPS),
- wymiana sprzętu komputerowego,
- poprawa dostępności do siedziby Ośrodka.